

BÅ«sto rÅ«mÅ³ nuomonÅ— dÅ—l karÅ;to vandens tiekimo organizavimo ir gyventojÅ³ pasirinkimÅ³

Autorius memo

2010-03-29

PaskutinÅ kartÅ... atnaujinta 2010-03-29

Pagal Energetikos ministerijos (EM) Å sakymu (Å½in., 2009, Nr. 152-6840) pakoreguotas Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklės (ŠTVT arba TaisyklÅ—s) butÅ³ ir kitÅ³ patalpÅ³ savininkai (gyventojai) iki 2010-04-01 (o išesmÅ—s, iki 2010-05-01) turi pasirinkti apsirÅ«pinimo karšto vandeniui bÅ«dÅ... ir karšto vandens tiekÅ—jÅ.... Gyventojams neapsisprendus, pagal nutylÅ—jimÅ... karšto vandens tiekÅ—ju taps šilumos tiekÅ—jas. Visa tai li namus, kuriuose karštas vanduo gaminamas, naudojant centralizuotai tiekiamÅ... šilumÅ....

Manome, kad EM Å sakyme ir TaisyklÅ—se neaptartos esminÅ—s sÅ...lygos, kurioms esant, gyventojai gali rinktis, kas ir ka tiekis jiems karštÅ... vandenÅ. Priimant sprendimus, siÅ«lome atsiÅ¾velgti Å— Å¾emiau išdÅ—stytas aplinkybes

1. Atvejis, kai pastato šilumos punkto Å renginiai yra šilumos tiekÅ—jo nuosavybÅ—je.

ÅCEia vertÅ—tÅ³ atkreipti dÅ—mesÅ, kad aiškinant teisÅ—s aktÅ³ (normÅ³) taikymo klausimus, pirmiausia reiktÅ³ rem Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir Å@statymÅ³ nuostatomis.

Taigi, Konstitucijoje sakoma: NuosavybÅ— nelieÅiama (23 str.).

LR CK nustatyta: NuosavybÅ—s teisÅ— – tai teisÅ— savo nuoÅ¾iaiÅ«ra, ..., valdyti, naudoti nuosavybÅ—s teisÅ—s o disponuoti (4.37 str.). Tai yra absoliuti teisÅ—. Kiti asmenys tos nuosavybÅ—s atÅ¾vilgiu turi tik pareigÅ... netrukdyti savininkui naudotis visomis šiomis teisÅ—mis.

ŠÅª Å statyme taip pat yra keletas reikšmingÅ³ normÅ³: Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekÅ—jas privalo uÅ¾tikrinti: šilumos ir (ar) karšto vandens kokybÅ™, ..., iki tiekimo vartojimo ribos; Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekÅ—jas yra atsakingas uÅ¾ jo nuosavybÅ—je esanÅiÅ³ Šilumos punkto (ŠP) Å renginiÅ³ prieÅ¾iaiÅ«rÅ... (ekspluatacijÅ...) (28 str.). Tiekimo – vartojimo riba nustatoma tiekÅ—jo ir vartoto nuosavybÅ—s skiriamosioje riboje (11 str. 2 d.).

Iš šiÅ³ normÅ³ seka, kad kai ŠP Å renginiai yra tiekÅ—jo nuosavybÅ—je, jis pagamina ir patiekia Å tiekimo – vartojimo ribÅ... „UÅ¾ ŠP“ gatavÅ... produktÅ..., karštÅ... vandenÅ. Tokiu atveju vartotojams nebÅ—ra kÅ... rinktis. Jie tokios galimybÅ—s teisiškai neturi. Tiekdamas šilumÅ... iki tiekimo &ndas vartojimo ribos, šilumos tiekÅ—jas atlieka visÅ... veiksniÅ..., kurios rezultate karštas vanduo pagaminamas ir paduodamas Å gyventojÅ³ nuosavybÅ—je esantÅ— namo karšto vandens sistemos paskirstymo vamzdynÅ.... Toliau lieka tik karšto vandens pristatymas iki butÅ³ ir bute sunaudoto vandens kiekio nustatymas.

2. Atvejis, kai pastato šilumos punkto Å renginiai yra patalpÅ³ savininkÅ³ bendroji nuosavybÅ—.

2.1 Tokiu atveju patalpÅ³ savininkai gali rinktis, kas bus karšto vandens tiekÅ—jas šio namo buitiniams karšto vandens vartotojams. Jie gali pasirinkti ir tÅ... patÅ— šilumos tiekÅ—jÅ..., ir kitÅ... subjektÅ..., kuris gamin karštÅ... vandenÅ šio namo šilumos punkto Å renginiuose ir tiekÅ³ jÅ gyventojams Å butus.

2.2 MÅ«sÅ³ vertinimu, ŠÅª Å statymas numato dar vienÅ... galimybÅ™ tokio pastato gyventojams – pirkti karštÅ... vandenÅ ne kaip gatavÅ... produktÅ..., o dalimis: geriamÅ...jÅ vandenÅ karštam vandeniui ruoš pirkti iš geriamojo vandens tiekÅ—jo, o šilumÅ... karštam vandeniui ruošti pirkti iš šilumos tiekÅ—jo (ŠÅª Å statymo 2 str. 2 d.). VandenÅ pirkti pagal buto skaitiklÅ, o šilumÅ... pagal Å vadinÅ skaitiklÅ, jÅ... paskirstant vartotojams (ŠÅª Å statymo 16 str. 4 d., atsiÅ¾velgiant Å Å@statymo 15 str. 1 d. 7 sakinio apribojimÅ...).

Kita vertus, Energetikos ministerijos specialistai tvirtina, kad tokio apsirÅ«pinimo karšto vandeniui bÅ«do (kad vanduo bÅ«tÅ³ tiekiamas Å butus pagal dvi sudÅ—tines dalis) bÅ«ti negali. Tokia jÅ³ nuostata kildinama ir lingvistinio teisÅ—s normos aiškinimo, kad Å statymo 2 str. 2 d. kalbama apie geriamÅ...jÅ vandenÅ karštam vandeniui ruošti ir šilumÅ... karštam vandeniui ruošti, o visÅ... tai, esÅ..., galima nupirkti tik Å vade, o ne bute. Å@vade turi bÅ«ti nupirktas ir geriamas vanduo (pagal Å vadinÅ skaitiklÅ prieš KV ruošimo šilumokaitÅ), ir šiluma. Ir jie turÅ bÅ«ti išdalinti gyventojams jÅ³ paÅiÅ³ nusistatyta tvarka. Taip gyventojai turÅ—tÅ³ prisiimti visus nuostolius (KV netektis) namo viduje (tai apimtÅ³ ir apskaitos problemas). Tokio aiškinimo pasekmÅ— (o gal ir tikslas), kad geriamojo vandens tiekÅ—jas yra (bÅ«tÅ³) apsaugotas nuo problemÅ³ namo viduje, susijusiÅ³ su KV tiekimu. TokiÅ... pozicijÅ... palaiko ir Ministro Pirmininko Taryba (Å¾r. pridedamÅ... 2010-03-09 Protokol

Tokia ValstybÅ—s institucijÅ³ pozicija daro problematiška paÅiÅ... galimybÅ™ tiekti karštÅ... vandenÅ paga sudÅ—tines dalis. Ta teisÅ—s norma, kuri 2007 m. ŠÅª Å statyme Å veda bÅ«tent tokiu tikslu, dabar aiškinama kitaip.

3. Kas dar turÅ—tÅ³ bÅ«ti atlikta, sutvarkant karšto vandens tiekimÅ... Lietuvoje.

3.1 MÅ«sÅ³ vertinimu, turÅ—tÅ³ bÅ«ti visose savivaldybÅ—se patvirtintos naujos bazinÅ—s šilumos kainos, kurios b. diferencijuotos pagal daugiabuÅ•iÅ³ namÅ³ ŠP nuosavybÅ™™ (tiekÅ—jÅ³ ar vartotojÅ³). Diferencijuojant šilumos kainas turÅ—tÅ³ bÅ«ti atsiÅ¾velgta ne tik Å— ŠP Å—renginiÅ³ amortizacijÅ… , bet ir Å— jÅ³ prieÅ¾iÅ«ros bei eksploatavim sÅ…naudas. Toks kainos diferencijavimas yra bÅ«tinus, nes kitaip neÅ—manoma Å—gyvendinti imperatyviÅ³ ŠÅ³ Å—statymo normÅ³ dÅ—l sistemÅ³ prieÅ¾iÅ«ros tarifÅ³ diferencijavimo (Å—statymo 32 str. 5 d. 4 p.) ir tiekÅ—jo atsakomybÅ—s nuosavybÅ—je esanÅ•iÅ³ šilumos punktÅ³ eksploatacijÅ… (Å—statymo 28 str. 5 d.) Šiuo metu tokiÅ³ pilnai diferencijuotÅ³ baziniÅ³ šilumos kainÅ³ Lietuvoje beveik nÅ—ra. Diferencijuota (maÅ¾esnÅ—) šilumos kaina, perkant šilumÅ… Å—vade, atpigintÅ³ karštÅ… vandenÅ—.

3.2 Taip pat ir geriamojo vandens kaina turÅ—tÅ³ bÅ«ti diferencijuota (priklausomai nuo to, kur jis perkamas, Å—vade ar bute). Kaina bute turÅ—tÅ³ padengti leistinas netektis, susidaranÅ•ias daugiabuÅ•io namo viduje. Tai, vÅ—lgi, leistÅ³ gyventojan svarstyti galimybÅ™™ pirkti geriamÅ…jÅ— vandenÅ— Å—vade ir taip sumaÅ¾inti iš jo pagaminto karšto vandens kaini ŠiÅ³ nuostatÅ³ (p. 3.1 ir 3.2) Å—gyvendinimas yra KainÅ³ komisijos kompetencijos klausimai.

3.3 MÅ«sÅ³ vertinimu, reiktÅ³ nustoti gÅ…sdinti gyventojus dideliais buitiniÅ³ karšto vandens apskaitos prietaisÅ³ aptarnavimo mokesÅ•iais. Senuose namuose, kur butuose skaitikliai jau seniai yra Å—rengti, juos keiÅ•iant turÅ—s bÅ«ti sumontuoti paprasti karšto vandens skaitikliai, o ne skaitikliai su nuotoliniu duomenÅ³ perdavimu (TaisykliÅ³ 326.5 p.). Tvirtindamos skaitikliÅ³ prieÅ¾iÅ«ros tarifus, savivaldybÅ—s turÅ—tÅ³ atsiÅ¾velgti Å— šiÅ… aplinkybÅ™™.

3.4 Kaip ir numatyta Pasitarime MP Tarnyboje, EM turÅ—tÅ³ išsprÅ™™sti klausimÅ… dÅ—l esamÅ³ karšto vandens tiekimo sutarÅ•iÅ³ galiojimo (Å¾r. PriedÅ…).

Išsprendus visus šiame skirsnyje nurodytus klausimus, vartotojai (turintys savo nuosavybÅ—je šilumos punkto Å—renginius) galÅ—tÅ³ rinktis kitÅ… tiekÅ—jÅ… ar kitÅ… apsirÅ«pinimo karštu vandeniui bÅ«dÅ… karštÅ… vandenÅ— pagal dvi jo sudÅ—tines dalis). Kita vertus, prieš padarant lemtingus apsisprendimus verta šiek tiek palaukti. Nes Seime pasipylÅ— Seimo nariÅ³ pasiÅ«lymai dÅ—l karšto vandens teisinio reglamentavimo pakeitimÅ³. Jie, tikriausiai, bus apsvarstyti šioje (pavasario) Seimo sesijoje. Be to, ir Protokole (Å¾r. PriedÅ…) yra nurodymÅ³ Energetikos ministerijai atlikti kai kuriuos darbus. TaÅ•iau laukti pernelyg ilgai mes nepatartume, kadangi pradÅ—jÅ™™s vykdyti savo pareigas, karšto vandens tiekÅ—jas turÅ—tÅ³ imtis karšto vandens apskaitos sutvarkymo. Jeigu bus pradÅ—tas karšto vandens skaitikliÅ³ butuose keitimas, vartotojams apsisprendus keisti karšto vandens tiekÅ—jÅ… ar apsirÅ«pinimo karštu vandeniui bÅ«dÅ…, gali kilti papildomÅ³ problemÅ³.

PREDAS: 2010-03-09 pasitarimo MP Tarnyboje Protokolas, 2 l.

NBVPR prezidentas Juozas Antanaitis